

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Nagy hadbőve petít sorát 5 kr. Nagyobb tarjelmű s többzörű hirdetések alkór szerint jutányos áron vétetnek fel. Bőlyeg-dj minden külön bejtárást 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sorá 50 kr.

Élytírti közlemények minden petít sorá 30 krajczár.

Hirdetések felvételének a szerkesztőség ben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatti.

Kéziratok nem a datnak vissr

A PURINAL?

a legjobb és legbiztosabb ruhatisztító szer, mely a ruhákban levő összes tisztáltsátságokat biztonságos elűnteti; miért is a legjobban ajánlható mindazoknak, kiknek eddig ruhái tisztán tartása jelen-tékeny költséget okozott, mivel a számtalan esetben lett kipróbálva, és **jósa** mindenki által elismertett. A vásárlásnál, tekintve, hogy mindig czé-günkkel ellátott-t kérti, s csakis ilyen elfogadni, mivel a ruhák tisztításánál csakis a **Pu-rinal** nyújt biztos sikert. Kapható minden előkelőbb üzlet és gyógyszertárakban. **Úvegje csak 25 kr.**

Vojtek és Weiss Aradon
Gósznik József, Ganofszky
Gaszner Károly, Rickl József,
Barga Lajos uraknál.

Főhívás előfizetésre.

A „**DEBRECZEN**” huszonhetedik évfolyamának második évnegyedére, mely ápr. hóval kezdődött, előfizetést nyitunk. Bizalommal kérjük t. **előfizetőinket**, hogy támogatásukat a jövőben se vonják meg tőlünk, mert ha volt valaha arra szükség, hogy északkeleti Magyarországnak egyetlen függetlenségi lapja fentartassék: ugy most, a jelen zavaros politikai viszonyok közt van erre szükség, midőn egy kipróbált elvhűségű lapra nagy feladat vár. Programunkat nem szükséges fejtegetnünk, nagy hangú reklámokra sincs szükségünk, hiszen elég reklám lapunk mellett hosszú és dicsőséges múltja.

A »DEBRECZEN« előfizetési ára:

- Egy évre 20 korona** (10 frt.)
- Fél évre 10 korona** (5 frt.)
- Negyedévre 5 korona** (2 frt 50 kr.)
- Egy óra 2 korona** (1 frt.)

Netaláni tévedések elkerülése végett kérjük a vidéki t. előfizetőket, hogy előfizetéseiket egyszerűen e cím alatt szíveskedjenek beküldeni: A »**Debreczen**« kiadó-hivatalának, Debreczen.

Tisztelettel:

A »DEBRECZEN«

szekesztősége és kiadóhivatala

A középsztyál érdekében.

Debreczen, apr. 10.

Még mindig bekövetkezett az a jós-lát, hogy tavasszal olyan árvíz lesz, hogy százezrekre menő holdak lesznek a víz alatt, ha t. i. a tél folyamán bőven kijuttott a hóból és esőből. Hát kérem ez tulajdonképen nem jóslat, hanem természetes következménye az abnormis időjárásnak és orohydrographiai viszonyainknak.

Igy lehet előre látni mindenféle politikai, társadalmi és pénzügyi crisisit.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Hazánk csillagvizsgáló-intézetei.

Olvasóim között bizonyosan kevesen vannak, kiknek alkalmuk nyílt refraktoron át betekinteni, a végtelen világűrbe, honnan csak a csillagok millió pislognak felénk s az ezekről elindult fényugár regéli a multat, suttogja a jelent és a legtávolabbi jövőndöt; azonban mindnyájan olvasták Camille Flammarionnak egyik-másik népszerű munkáját, a különböző folyóiratokban s hírlapi tárczakban megjelent egyik-másik értekezését a csillagászat munkálatairól.

Vonzó előadása, kellemesen elbeszélő modora kedvelte tette e tudományt a leg-szelesebb körökben s ma nap kapva-kapnak az alkalmon a hírlapok és folyóiratok szerkesztői, ha olvasóközönségüknek egy-egy csillagászati tárczacikkkel kedveskedhetnek, mert érdekükben áll, előfizetőik kívánságát kielégíteni, tudásukat újabb és újabb dolgokkal bővíteni. Nálunk, külföldön s az egész világon élénken foglalkoznak a csillagászati esemé-nyekkel s mindenütt találkoznak nemeslelkű maeenások, kik nagy összegeket adoznak a legfenségesebb tudomány czejárára.

Nemrég az Adria parján, Lussinpicolo-ban aapította a fenkölt lelkű Manora asszony a róla elnevezett Manora-csillagdat, mely kedvező fekvésénél fogva és a tiszta, derült leve-gőség folytán máris jó szolgálatakat tett a tudománynak.

Most Heidelbergből érkezik a hír, hogy a bádeni kormány s a városi tanács vetek-szenek egymással, melyik tud többet adozni egy obszervatórium létesítésére. Az új intéze-tet a Gaisbergen skraják elhelyezni. A városi tanács a fardhatatlan főpolgármesterrel, dr. Wilckens-szel az élén, késznek nyilatkozott, hogy a hegyre alkalmas közlekedési utat épít és tart fenn, az építkezéshez szükséges faáll-

Mindaddig, míg Magyarországnak egy-oldalú termeléssel, csupan csak a föld-műveléssel és vele kapcsolatos barom-tervényszéssel és szőlőműveléssel fognak foglalkozni, addig consolidált viszonyok nem lehetnek. Akár hogy termékenyítik azt a földet, természetes vagy műtrágya segítségével, mit ér az? Minél többet természetünk, annál többé kerül a terme-lés és annál olcsóbb lesz az ára, mert a világverseny következtében más orszá-gok is igyekeznek minél jobban ki-használni a föld termő erejét. Evvel be-áll a tulproduktió, és kész az országos, sőt a világkrízis.

Ilyen krízis létezik tényleg és ez át-csap már a kereskedelemre. Évről-évre megcsappan a forgalom és az ület, mert hiányzik a vételerő, a fogyasztó. Mind-addig, míg a hitel nem volt kimerülve, a gazdaközönség és a kereskedő ahöz folyamodott, hogy az inséges évet ki-bőjtölje; de a hitelnek is meg van ama-ga határa. És most már a pénz olyan ritka és olyan drága, hogy Debreczenben, ebben a par excellence gazdag alföldi városban tőkehiányban a város fejlődéséhez megkivántató építkezés pénz-szüke miatt egészen megáll. Ez pedig az egészséges fejlődésnek és a meggazda-godásnak első ismert-tő jele.

Egy földművelő állam külfömben sem bírja el azokat a nagy terheket, melyeket egy művelt állam igénybe vesz. Nekünk minden áron oda kell igyekez-nünk, hogy a mi terményeink első sor-ban a belföldön találjanak fogyasztókra, a kikben meg van a vételkedv és a vétel-erő. Ez pedig csak akkor lehetséges, ha az általános közműveltség emelkedésével, minél több vagyonos ember az ipari pá-lyán működik. Ezt előkészítik első sor-ban a jó iskolák. De sem a gimnázium, sem a realiskola, sem a kereskedelmi is-kolák azok, melyektől a polgári elem mű-velődését lehet várni, hanem a polgári iskola és a szakszerű ipariskolák. Min-

den 5000 lélekkel bíró városnak az is-kolai törvény értelmében kötelessége 6 osztályú polgári iskolát felállítani. Ez a törvény 25 év óta papiroson van, mert mindenhez van érzékünk, csak ahhoz nem, hogy a munkaképességet kell a népben fokozni. Nagy kincs van a magyar nép erejében, többet bír az, mint 3 más nem-zetiségű. De mit ér a nyers erő? Egész télen át pihen több millió kéz, vagy olyan aprólékos munkát végez, mit egy gyermek, vagy egy gyenge nő is elbirna. Mit nem végezhetnének azok a férfiak, kik képesek nyári melegben naponta 18—20 órán át dolgozni.

De nemcsak a férfiak, hanem a nők milliói is pihenésre, dologtalanságra és ennélfogva koplalásra vannak kár-hoztatva.

Német és Franciaország minden kis városában vannak nőipariskolák. Nálunk is van már. Öröm azoknak a lányoknak a serénységét, és művészetig menő munkáit megtekinteni. És a mi a legörven-detesebb, azon meggyőződés, hogy a debreczeni tősgyökerez magyar elem az ő természetes gyakorlatias észjárásá-val már belátja, hogy mennyire czélszerű a lányokat abba az iskolába küldeni, mert jobban, szebben és czélszerűbben nem tölthetnek az időt. Most már fen-állásának 2-ik évében több mint 50 nö-vekedéke van a nőipariskolának, és egy pár év múlva bizonyára kinövi a jelen-legi iskolai helyiséget, és kénytelen lesz a növevlet, mely ezen iskola felállításá által hervadhatlan érdemeket szerzett, a város belterületén alkalmas helyiséget keresni, hogy a hasznos munkának illő templomot építsen.

Zalai Márk.

A hires paragrafus.

(g.) Micsoda furcsa dolog, mikor a komoly embernek nagy készülődést kell tennie, hogy nyílt ajtót — kinyisson! Pedig ebben a furcsa helyzetben van a magyar közvélemény a hires

huszonötödik paragrafus dolgában. Ott van ez a szerencsétlen törvényszakas, amelyet mindenki fölöslegesnek tart, legfőlöselegesebbnek maga a hadügyminiszter, de nem lehet tudni rajta, mert a szent konkonekencia őzri. Hat amig csakis ezzel az őrrel kell alkudoznunk, nem hagy el az a reménységünk, hogy talán mégis csak kapacizáljuk. Hanem attól tartunk, vagy ha nem mi, akkor mások tartanak tőle, hogy dehogyan is a következetesség, hanem a jusztament az a strázsá, aki a nyílt ajtót őzri. Már pedig ezzel az őrrel hiábavaló az okosko-dás, a kapacizációt nem érti, a szenvedélyes-seget ellenben provokálja. Az isten szerelme-ért, vonják vissza azok, akik odaállították, ezt a boldogtalan őrszemet, hadd sétálhassunk be kényelmesen a tárt ajtón. Mert különben megtörténheik, hogy isten igazában megostrom-oljuk.

Kinek is kell széles e világon a huszon-ötödik paragrafus? A hadikormányzatnak? Dehogyan is kell, hiszen nem tudja, hogy mit tegyen a rengeteg tisztanyaggal. A kormány-nak? Hogyan kellene, mikor minden betője kész kellemetlenség számára. De az országnak sem kell, hiszen a legszeméremetesebb vexá-cziót látja benne. Még Ausztriának, a katoná-ságra szerelmeles Ausztriának sem kell, hiszen ott is mozgalmat indítottak ellene, még pedig ami ott nagy dolog, a bécsi egyetemi rektor égisze alatt. Kell tehát tisztán annak a szel-lemnek, amely akárhogy kapacizálja, a vilá-gért sem enged, a legkevésbbe pedig akkor, mikor belátja, hogy a kapacizálóknak igazuk van. A jusztament-szellem, amely olyan falnak tartja magát, melyen minden nekie menő fej eltörök. Pedig tudhatna, hogy a fejek nem mennek okvetetlen falnak, s hogy a falakat mas lövegekkel is döntögethetik, mint ember fejekkel.

A döntögetés nálunk egyelőre csak udva-rias kopogtatás. Most csak a vármegyék peti-cionálnak a paragrafus ellen. Pestvármegye törvényhatósága is hozzájárult ahhoz a kere-lemhez, hogy törültsék el a nevezetes tör-vényszakas. Egyeb törvényhatóságok egész sora már előbb elfogadta a szakasz elűrését kérő peticiót. Már most az a kérdés, még pedig nagy kérdés, hogy a kérelemnek lesz-e foganatja?

Hiszzen hogy mennyire jogos és méltá-nyos a petíció, azt maga a hadügyminiszter elismeri, mikor, — mint az egyik negyed-hivatalosan informált könyvomas utásg írja, a magyar honvédelmi- és az osztrak Land-wehr-miniszterrel egyetértve elhatározta, hogy

tézet is, melyet báró Podmaniczky Géza sze-relt fel Kis-Kartalton, hol nemcsak ő maga, de neje szül. Degenfeld grófnő is személyesen foglalkoznak az észlelésekkel.

Az intézet kiadványai bejárják a világot s viszont a külföldi intézetek tudományos munkálatai csere fejében napról-napra gara-pítják könyvtárát, emelik tudományos kincseinek számát. Az intézet munkássága jelenleg leginkább a Nap-foltok vizsgálatára terjed ki, melyekről pontos és érdekes rajzok is ké-szülnek, valahányszor a derűt égbőltozot megengedi. Meg kell még emlékeznem azon kísérletről is, melyet Nagy Károly, 1868-ik évi márcz. 2-án Párisban elhunyt hazánkfia, a magy. tud. akadémia tagja indított meg Ma-gyarországon egy, a tudomány magasságán álló csillagászati obszervatórium felállítására, mivel a budai és egri csillagászati observa-tóriumok még csak létezésük jelet sem ad-ták s kifejezése szerint egy »batkai« sem érnek.

Az obszervatórium helyeül a fehérmegyei Bicske község határára levő, Galagónas neve-zetű dombot szemelte ki s hozzá is fogott az építkezéshez. A költségeket saját vagyonából fedezte, remélvén, hogy az egyszer fölszerelt obszervatóriumot a bőkezű és dicső emléke-zetű gr. Batthyány Kázmér szászzer forint erejéig dotálni fogja, mely tőkének kamatai az igazgató és segédek tiszteletdíjaira volnának felhasználandók.

Az intézet személyzetének szánt eme-letes csinos lakóházat teljesen felépítette, ettől keletre egy kis obszervatórium, ugynevezett kezi obszervatórium a csillagászati előmunkála-tok fölvetelére már készen állott, műszerekkel is el volt látva és a tudományos előmunkála-tok megkezdődtek.

A lakóháztól észak-nyugatra a nagy ab-szervatórium falai födélig már fel voltak épít-ve; ez egy nagy teremből állott volna, hol a könyvtár és a hordozható csillagászati műsz-erek lettek volna elhelyezve, továbbá egy me-

ványokat rendelkezésre bocsátja s a mi a legnagyobb fontosságu: nagyszerű vízvezetékét létesíti az intézet számára, mely egymagában is 110,000 márkát igényel.

A kormány 229,000 márkát szavazott meg, melyből az első részletet (80,000 marka) azonnal folyosította. S ezzel bebizonyította az állam és a város, hogy ideális czelokert a legnagyobb adozatokra is képes. Képzeltetni, mely elkésedéssel fogadtak a hírt Heidelberg polgárai, midőn megtudták, hogy egy lelkes amerikai nő New-Yorkból, Miss Katherine Bruce, az obszervatórium létesülése esetén 40,000 márkát ajánlott fel egy asztrofizikai műszer megszerzésére, mely összeget időköz-ben ki is fizette már.

Magyarországon nincs állami csillagviz-gáló-intézetünk. Az egyetlen, mely a Gellért-hegyen volt felállítva, az 50-es év-ekben leromboltatott, hogy az abszolút korszak inten-czióinak inkább megfelelő czitadelának en-gedje át a tert. — A műszereket szétszedték, tadakba pakolták s most ott hevernek az egyetem padlásának valamely sötét zugában. S azóta a szabad Magyarország sokkal inkább volt elfoglalva szabadságának megszilárdításá-val, hogyssem raért volna arra is gondolni, hogy kulturális fejlődésében a csillagászatnak is illő és a kornak megfelelő csarnokot te-remszen s munkálataival részt vegyen a ma-gyar faj is a világ csillagászati kutató-saiban.

A mit az állam elmulasztott, megtették gazdag magánosok. E nagylelkű magánosok első uttorója dr. Konkoly-Thege Miklós volt, ki a gyallati parkjában állított és szerelt fel egy, a kor igényeinek megfelelő obszervatóriu-mot, melynek főtűszere a 259 millimeter tárgylencsenyilású nagy refraktor képezi; ehez sorakozik meg a 158 mm objektív átmérőjű refraktor és számos más műszer, mely szín-képelemzésre, fotografiai felvételekre stb. — szolgál.

Nemes példáját követték a Gotthard-

testvérek Herényben, kik különösen az égi testek és színeképek fotografiai vizsgálataival világhírré vergődtek. Fotografiai színeképek oly tökéletesek, hogy az amerikai csillagászok törekvései őket utóérni, mindeddig sikerle-tenk maradtak.

A tudomány szolgálatában igen méltó nevet biztosított magának a Haynald érsek által alapított kalocsai csillagvizsgáló-intézet is, mely a jezsuiták által kezeltetik. Jelenleg pater Fényi Gyula az intézet igazgatója, ki különösen a Nap korongjának szélén észlel-hető langyelvek, ugynevezett protuberanciák vizsgálatával tünk ki s a külföld előtt elism-ert szaktekintély. Az elmúlt esztendő szept-tember havában alkalmam volt pater Fényit meglepni munka közben a refraktornál. — A jezsuitákat jellemző legnagyobb készséggel és tudományos hevell vezetett be vizsgálatásai nak utkaiba s hogy a műszerek kezelésében gyakorlatot szerezhettek. 5 napon át maraszt-alt Kalocsán s így naponta figyelhettem a Nap protuberanciáit az ő társaságában s csodálhattam képzettségét és hangyaszigalmu munkásságát. Szakközleményei olasz, angol, magyar, német, francia nyelven jelennek meg, legtöbb s alapvető értekezései s vizsgálódásai azonban az olasz »Società degli spettroscopi-isti italiani« folyóiratban látnak napvilágot és a Kielben megjelenő »Astronomische Nach-richten« című orgánumban. Levelezésben al-korunk legnagyobb tekintélyű csillagászaival s ez az oka annak is, hogy a külföld előtt a ka-locsai csillagvizsgáló-intézet a magyar hasonló intézetek között a legelőbb elismerésben részesül.

Egy-két főiskolában is volt valaha ki-sebbszerű csillagda felállítva. Egerben az ér-sek, Gyula-Fehérvárott a püspök állított fel obszervatóriumot; ma e tudományos munka mind a két helyen szünetel. Az eszközök nem felelnek meg a tudomány mai igényeinek s nincs, aki azokkal banni tudjon. A csillag-vizsgáló-intézetek kedves mintaképe az az in-

TEN.

TEHER.

	forint	kr.
2,000,000 frt — kr.		
1,000,000	3,000,000	—
	3,000,000	—
		280,000
2,000,000		—
20,000	2,020,000	—
	115,197 51	
	15,886 78	
	327,812 96	
	2,179 —	
	80,979 39	
	509,279 91	
	81,142 23	
	927,100 26	
44. nyeresémből 500,000 frta		
	10,362,378 04	

TEHER.

	forint	kr.
26,486,065 12		
576,029 46	25,910,035 66	
	245,931 44	
	506,850 84	
	297,759 33	
	542 70	
	3,028 51	
	93 45	
	19,000 —	
	34,408 02	
	183,437 49	
	27,201,087 5	

de Károly, a közp. könyv. főnök.

zky János, életbiztosítási könyvivő

azokat az egyéves önkénteseket, akik az első szolgálati év letétele után a tisztviselői vizsgálatot le nem tették, mert akár szellemi képességük hiánya, akár pedig fizikai természetü bajok megakadályozták őket benne, — a második szolgálati évre szabadságolja. Szabadságot tehát mindenkit, aki nem lehetett tiszté, hiszen a tisztviselői vizsgálatot csak az, aki meg nem szerzi. A huszonötödik szakasz csak nem lehet néhány olyan »rossz magaviseletű« katonára fejelemi büntetése, aki, noha megvan a kellő fizikai és szellemi tehetsége, csak azért is megbukik.

Azt a nagy vihart, amely a szakasz tárgyalásakor az országot felzavarta, csak nem kellett volna azért, hogy ilyen fegyelmi rendfokot statuáljanak »rossz magaviseletű« és konokul megbukni akaró fiatal emberek számára. Ugy tudjuk, hogy akkor hivatalosan s felhívatlanul a tisztviselőkben való nagy hiányt emlegették a háborúknak, de meg azoknak a szeldeknek is, akik a szakasz csak nagy önmegtartóztatás árán szavazták meg. A katonai Rendelet Kézírtje decemberi száma ezt a tisztviselői vizsgálatot a mesék bájos világába utalta. Annyi mar a tartalékos tiszat, hogy a leviszázott önkéntesek javarésze csak a kadétra jutott.

Tehát tiszt nem kell, azokat pedig, akik a tisztviselői vizsgálatot nem tudják letenni, szabadságolja. Mire való tehát a hirneves törvényszakasz, és mire való az azálhatóság, amely nem enged a huszonötödik, még ha paragrafus is? Hiszen ez a rettenetesen következetes és rettenetesen komoly veszedelmek lehet az apjává. Izzalmat is szilhat a lakosságban, amely az látja, hogy a »csak azért is dondó« rendszer a vérevel is játszani merészkedik, de táplálhatja azt a törekvést is, amely a hadsereg szellemét a polgárság érdekében ellentétben állónak akarja elismertetni. A józan megfontolással legalább ebben az esetben ellentétben áll, ez az ellentét pedig nem igen szokta a szimpátiákat erősíteni.

Honem ezek a bajok annak a botor gránit állhatatlanságnak meg a legkisebb bünei. — Nagyobb bűn az, hogy új alkotmányos szokásokat akar meghonosítani, rendeleti uton akar kitérni a törvény rendelkezése elől, amelyet maga is fölültesznek tart. Ez a törekvés egyenesen törvénytelen. Ha a huszonötödik § nem kell, ha a főségi, ha folytonos tisztviselői vizsgálat megzavarja a hadsereg rendjét: tessék az országgyűléssel novelláris uton eltörölnöztetni. De rendeletekkel a törvény rendelkezése elől kitérni, a törvény rendes megváltoztatása alól kibujni nem szabad. Mert ezt miféleképpen törvénytelennek nevezik.

S ezért jól teszik a törvényhatóságok, ha a nyílt jogi kopogtatnak, ha követelik, hogy a főségi, sőt hadügyminiszteri önkéntes elismerése szerint egyenesen karos törvény megváltoztatassék. Jól teszik, ha országos mozgalmat indítanak a novelláris megváltoztatás érdekében. Mert ha az országgyűlés több-

ridian szobából s két kupolából, melyben a nagy tavekővek, refraktorok számára történt gondoskodás; az 1848-iki események a munkálatot felbrazakították; az 1849-iki év pedig e szép vállalatnak véget vetett. A magyar szabadságharc elmúltával a nyomászó állapot miatt minden aron az országból kijuthatni iparkodott. Könyvtárának nem szorosan tudományos részét eladta, a tizenkét holdból álló obszervatórium telkét, épületeit, a felszerelést, műszereket és könyvtárát egy alapítványban oda ajándékozta a főségének I. Ferencz Józsefnek, kikövetve magának, hogy a zár alá foglalt gróf Batthyány Kazmér tőm-général gyümölcsözőleg elhelyezett közel 60 ezer forint tőkepenze neki kifizetendők és szabad utat engedjenek neki külföldre.

Az adományozott realitások, műszerek és a könyvtár Nagy Károlynak körülbelül 80 ezer forintjába kerültek. Az abszolút kormány ugye lekedett, hogy az adományban ne egyedül Magyarország, hanem az egész birodalom részesüljön. Az októberi diploma kibocsátása után a főség az 1863-ik évi április 9-én kelt legmagasabb elhatározásával a magyar királyi helytartótanácsnak a Nagy Károly-féle (bicsker) csillagászati eszközök- és könyveknek magyarországi tanintézetek között feosztása iránt tett javaslatát azon módosítással legkegyelmesebben jóváhagyta méltóztatott, hogy a könyvek közül a csillagászati az »épitendő országos csillagászati obszervatórium számára« fenntartásának, valamint az épületek és telek eladásból befolyó és a költségek levonása után fennmaradó összeg az »épitendő országos csillagászati obszervatórium számára« fenntartásának és a csillagászati eszközök, mint-hogy ez a nagyilek adományozó szándékának leginkább megfelel. — A magyarországi tanintézetek között szétosztott műszerek és könyvek mind használatban is vannak, csak a disze e gyűjteménynek hever a budapesti tudományos egyetem csillagászati szertárában, s ez a felépitendő országos csillagászati obszervatórium számára fog fordítani.

Ideje volna, hogy a magyar kormány figyelembe vegye a főségének 1863-ik évi ápr. 9-én kelt legmagasabb határozatát és »épitendő országos csillagászati obszervatórium« meglévő műszereit és tőkét felhasználva, oly csarnokot építtessen a tudományak, mely díszre valják a magyar névnek és a magyar kultúrának. **Wonaszek A. Antal.**

sége bármilyen okból a petíciókatféle teszi, ha ilyen-olyan tekintetektől vezérelve nyenyul-hozzannak tekintni a nevezetes pragmatust, amelyet a hadügyminiszterium rendeleti uton megtagad, amelynek rendelkezése alól rendelkezések szabadulni igyekeznek: ez az országos mozgalom jó alapja lesz annak az akcióknak, amely a véderőkörvény nem sokára beköve tkező revíziójánál sok mindennek eltörölését, vagy megváltoztatását fogja követelni.

Mikor a viharok megismétlődnek, az új roham néha erősebb az előbbinél. A hadügyi kormányzat fanózus állhatatlansága ilyen viharnevelővé lehet. Néha az is vihart arat, aki nem szelet vet. Hát okvetlenül szükségünk van és szüksége van a hadügyi kormányzatnak erre az aratásra?

BELFÖLD.

A király Budapestén. A király május első napjaiban tíz-tizenkét napi tartózkodásra Budapestre jön, innen pedig a tengerészeti hadgyakorlatokra Polába megy. A király né április végén vagy május elején érkezik Korfuhól Bécsbe, ahonnan egyenesen a lajnai kastélyba megy. A királyi pár a lajnai vadász-kastélyban, hírszerint, hosszabb időt fog együtt tölteni.

Szeless Adorján hollétéről. A rendőrség mindaddig nem kapott pozitív hírt. — Mindenféle hírek el voltak ugyan terjedve, hogy a Hentzi szobor elleni merénylet tettese itt vagy amott feltűnt volna: de e híreknek semmi alapjuk nincs, mint a hogy nemely lapoknak az a híresztelése is, hogy a rendőrség beszűntette a vizsgálatot és feloldotta a felügyelet alatt tartott egyeneket a szigorú megfigyelés alól, minden alapot nélkülöz. De annyi, tény hogy a rendőrség körében már csak igen kevés a remény arra, hogy Szeless a főváros területén megtalálhassa és mindinkább megerősödik az a vélemény, hogy Szeless már nem tartózkodik Budapest területén. Mindazonáltal folyik a nyomozás ellene fokozódott erővel és most már, Zsarnay és Karacsonyi kapitányok együtt dolgoznak Szeless kerekerítésén.

A polgári anyakönyvvezetés. A belügyminiszter megbízásából Szehló Kornel budapesti ügyvéd, a házassági jogban legelső szakférfi, április 15-én Németországba utazik, hogy ott a polgári anyakönyvvezetést a helyszínen tanulmányozza. Szehló tanulmányutja 15 napra fog terjedni.

KÜLFÖLD.

Japán és Kína. A japán kormány a következő bekefelleket szabta Kínának: A hadi sarczon és Korea függetlenségén kívül, Japan Formozá szigetét és Liao-Tong felszigetét követeli. Továbbá, Kína gépek bevitelét és gyárak alapítását elé nem gördit akadályokat s a több folyamokon a hajózás valamennyi nemzet hajóinak szabad. Az eddigi szabad kikötőkhöz Kína megnyitja a csunkunji, szukufui és hangszufi kikötőt is. Az a kerület melyet Japan Kínában a kereskedelemnek megakar nyitni, 1000 angol négyzet terjedelmű s rajta körülbelül két százmilión lakos van.

A szerb választások. Belgrád, április 9. A kormány a szkupcsnaban 160 szótöbbségre számít a 80 ellenzéki szavazattal szemben. Kragujevac és több város különdtséget menesztenek a királyhoz, hogy panaszt egyenek a választási visszaélések miatt. A kultuszminiszter elrendelte, hogy a szocialista és radikális ígatások miatt felosztatot nisi tanítószeminarium hallgatói semmi mas iskolába fel ne vetessenek.

Változások a diplomáciában. Bécs, április 9. Beavatott helyen mondják, hogy az osztrák-magyar diplomáciai karban fontos és nagyobb számú személyváltozások várhatók, még pedig főleg a nagyköveti és követségi állomásokon.

Ezredéves kiállítás.

Az ezredéves országos kiállítás végrehajtó bizottsága Daniel Ernő kereskedelemügyi miniszter önkölete alatt ülést tartott. Első sorban Schmidt József dr. kiállítási igazgató tett előterjesztést mely szerint a bejelentések még nincsenek lezárva; ezek a művészi, köz-művelődési, közoktatási, egészségügyi, kereskedelem, pénz és hitelügyi, östermelesi, közlekedési, hadügyi és néprajzi csoportok, melyekben még lazasan folyik az előkészítés és szervezés munkája; ezekből azonban már ma is egész bizonyossággal lehet arra következtetni, hogy mind e csoportoknak jellege és tartalma érdekesen fog kidomborodni s egyenkint hozzájárulni az ezredéves kiállítás sikeréhez. — Az ipari csoportokban azonban a bejelentések már jórészt véglegesnek vehetők, habár egyes kerületi bizottságok speciális helyi okoknál fogva tekintélyes számú bejelentéseiket csak legközelebb fogják beküldeni s jöhetnek a csoportbizottságok most azzal vannak elfoglalva, hogy minden számottevő oly ipartelep, mely eddig bejelentve nincs, a kiállítás ügyének megnyerjenek.

És amár ehhez képest a bejelentések ki-gesztelése folytonosan várható, máig mégis 1319 négyzet méterrel több terület van a bejelentők által a nagyterjedelmű csarnokokban lefoglalva, mint amennyi rendelkezésre áll s mint 1885-ben volt. — Érdekes az az adat is, hogy az a fővárosból, ahol különben a kiegészítési munkája erősebben folyik, eddig 1663 iparos van bejelentve, addig a vidéki ipari bejelentések száma meghaladja a három-ezeret.

Bernolák Sándor miniszteri tanácsos, a földművelési kiállítás irodájának igazgatója jelent, hogy a mezőgazdasági és erdészeti csoportokban eddig 850 bejelentő van; a határidő leteltéig azonban 1200 kiállítóra bizonyosan lehet számítani.

A végrehajtó bizottság ezt a megnyugtató adatokat tartalmazó jelentést örvendetes tudomásul vette.

Müller Béla műszaki tanácsos részletes jelentést tesz a folyamatban levő s legközelebb teljes erővel meginduló építkezésekről. E szerint a nádorszigeti hid május 15-én teljesen kész lesz; a történelmi főcsoport épületei szeptember vegeig be lesznek fejezve; szerződésileg biztosítva vannak s ez év folyamán föl lesznek építve a mezőgazdasági nagy csarnok, a gepcsarnok, az erdészeti pavillon, az időleges kiállítások csarnoka, borászati csarnok s a közlekedési pavillon; végre a Ganz-fele társulat külön csarnoka, a M. Á. V. gépgyára, a nyomdászat és a kereskedelem külön pavillonjai.

Rendben van az egész terület csatornázása, ki van adva a járművek csarnoka, a kapitányági épület, elő van készítve a hadügyi kiállítás, a balneológiai pavillon, a gyermekek pavillonja, a házi ipari csarnok, a faluk átalakítása s mindezeknél a költségelőirányzat szigoruan betartatott, ugy, hogy csakis egy pavillon (vizépitészet) létesítése van terbe véve, melynek költségeit megtakarításokból kell fedezni.

Előadó bemutatja az ezen építkezésekre vonatkozó szerződéseket is s végül jelenti, hogy a kerítések is ki vannak adva s a kiállítási szekrények rajzai is meg vannak állítva. Altalános öröndetes és jóváhagyó tudomásul szolgál. A szekrények színezésének metaláni változtatossága azonban az illető csoportok határozatától fog függővé teténi.

Gelléri Mór kiállítási titkár bemutatja az előbíralt részleteit. A szabályzat tervezetét, mely tüzetesen megálapítja a fővárosban és a vidéken teljesítendő előbíralt részleteit. — A szabályzat arra helyezi a fősúlyt, hogy csak abszolút becsú tárgyak kerüljenek kiállításra, továbbá, hogy kizárólag hazai tárgyakat bocásanak be.

A mennyiben valamely bejelentőnél ez utóbbira nézve kételyek merülhetnek föl, az előbírálattal megbízott egyéneknek jogukban áll, e kételyek eloszlatása végett az illető műhelyt minden előzetes bejelentés nélkül meglátogatni s itt az illető tárgyak előállítását körül ellenőrzést gyakorolni.

A szabályzat arról is gondoskodik, hogy az előbírálaton átment s benyújtott tárgyak is alapos kifogások esetén — a végrehajtó bizottság felülbírálata alapján a kiállításból elváltathatók legyenek.

A végrehajtó-bizottság a szabályzatot rövid eszmecsere után, melyben Rath, Bernolák, Graenzenstein vettek részt, elfogadta és jóváhagyásra ajánlotta.

Krausz Lajos felszólalása után, melyben a pénzügyi bizottság mielőbbi összehívását kéri, az ülést vegét ért.

Ujdonságok.

* Közéledik április hó 15-ike. Nevezetes nap ez minden esztendőben azokra nézve, a kik honpolgári jogaikat gyakorolni kívánják. A törvény azt mondja, hogy azok az adózó polgárok, a kik adóhátralékaikat április hó 15-ig ki nem fizették, a választók névsorába föl nem vétetnek. Felhívjuk tehát pártunk tagjait arra, hogy a mondott hatánapig adóhátralékaikat okvetlenül kifizessék, mert nem tudhatjuk előre, nem lesz-e szükség arra, hogy szavazatainkkal már a közel jövőben beleszóljunk hazánk sorsának intézésébe. Szükség van minden egyes elvtársunk szavazatára, hogy elveink diadalra jussanak, hogy zászlónk győztesen kerüljön ki a választási harczból.

Itt az idő. Most még nem késő. Le kell rónvunk a haza iránt való kötelezett-ségünket, hogy e jogokban részesülhessünk. A ki ezt a határidőt elmulasztja, az egyedül magának tulajdonítsa, ha választási jogától megfosztatik.

* Az áprilisi naptárból. 1-én a Nap fölkel 5 óra 40 perccel, lenyugodott 3 perccel 6 $\frac{1}{2}$ óra előtt; 30-dikán 4 után 47 perccel lesz napkelte s 8 perccel 7 után napnyugta, a nappal hossza tehát 14 óra 21 p, mely a hónap elsőjére eső hosszúsággal szemben 1 óra 34 percenél növekedést jelent. A Hold 2-dikán esti 9 óra előtt lépett első negyedébe, megtelt 11-dikén délután 3 órakor, utolsó negyedét eléri 17-dikén éjfel után 39 perccel s megugul 25-dikén reggeli 2 $\frac{1}{2}$ óra tájban. A bolygók közül Venus, Mars, Jupiter az éj első felében, Saturnus egész éjjel látható.

* Áthelyezés. A budapesti itelőtábla elnöke a máramaros-szigeti törvényszéknek alkalmazásban levő Csics Lajos díjtalan joggyakornokot, saját kérelmére, a debreczeni itelőtábla kerületéből a budapesti itelőtábla kerületébe díjas joggyakornokká kinevezéssel áthelyezte.

* Dinamit Nagyváradon. Tegnap előtt Nagyváradnak is volt része egy kis dinamit robbanásban. Az eset részletei következők: A Halász-utca 889-edik számú házban Lapp Papp László éjjeli őr 13 éves kis fia, ifj. Papp László az udvaron egy bádóg dobozt talált Min'egy kíváncsi volt, hogy mi lehet benne, egy követ ütögetni kezdte. A doboz egyszerre csak irtózatossal nagy lángot vete elpölydált. A kis Papp László szerencsére idejékorán odébb ugrott, de a robbanas következtében elajult és a dinamit szilánkok mind a tiz újat megsebesítettek, hogy azokat amputálni kell. A robbanásra a közeli lakók remélten futottak ki az udvarra: a hol az elájult gyermeket csak nagy nehezen tudták eszméletre téríteni. Azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, mire Papoczy Ferencz rendőrfelkapitány erélyesen megindította a vizsgálatot. Kiderült, hogy az udvarban Sztójka Sándor és Kántor Miklós vasuti kalauz laknak és mint-hogy a vasuti vészjelzőknél tényleg használnak dynamitot, valószínűleg látszott, a két vasutas közül vite haza valamelyik a dinamitot. A gyaru Kantor Miklós ellen irányul, akiről azt beszélték, hogy néhány nappal ezelőtt összpörről a feleségével és akkor azzal fenyegette, hogy dynamitot fogja felrobbanni az egész házat. A rendőrség erélyesen folytatja a vizsgálatot. Érdekes, hogy mikor elterjedt a városban a halász-utcai dinamit-robbanásnak a híre, ezzel kapcsolatosan azt beszélték, hogy Szeless Adorján Nagyváradon van és a Halász-utczán is ő dobta el a dynamitot. Sőt mar azt is állították, hogy Szeless elfogatására több budapesti titkos rendőr Nagyváradra érkezett. Nagyon természetes, hogy ezeknek a közsa híreknek semmi alapjuk nem volt.

* Halálózás. Dragota Sándor mezőbiztos, a mezőrendőrségnek egyik tevékeny hivatalnok, kit széles körben ismertek és szerettek, tegnap délelőtt rosszul lett a vásártéren s délután, agyszélhűdés következtében, elhunyt. Béke poraira!

* Országos vásár. A Szent-Györgynapi országos vásár a következő időben és sorrendben tartatik meg: ápril. 15—17-én (hétfő, kedd, szerda) bór, gyapju, bór, dió stb. továbbá toll, iparczikkék, gabonamérek és mindenféle terményvásár; ápril. 18—19-én (csütörtök, péntek) juhvásár; apr. 20—21-én (szombat, vasárnap) sertésvásár; apr. 21—22-én (vasárnap, hétfő) lóvásár; apr. 22—23-án (hétfő, kedd) baromvásár.

Gyászjelentés. Fájdalmas szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó anya, nagyanya, anyós, illetve testvérnek özv. Nyilas Ferencz né Maki Zsuzsanna asszonynak négy napj szünetes után, eleleken 59-ik, özvegy-sége 9-ik évében, folyó hó 9-én éjjel 11 órakor történt gyaszos elhunytát. A megüldö-gulnak hült tetemei folyó hó 11-én d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. szertartás szerint nagy-péterfia-utca 936. számú háztól a hatvan-ü-czai sírkertben örök nyugalomra teténi. Mely végistességételle az elhunytak rokonait s jó ismerősöket bánatos szívvel meghívjuk: Debreczen, 1895. ápril. hó 10-én. Gyermekai: Eszter férjével Kovács Istvánnal és gyermekei: Julianna férjével Krasznay Ferencznel és gyermekei; Ferencz nejjével Fazekas Zsuzsannával; Maria férjével Ercsey Kálmánnal és gyermekei; Erzsébet férjével Szabó Ferencznel; testvére; özv. Miléne Makai Julianna. A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

* Öngyilkosságok. Jurics Béla, debreczeni születésű kereskedő, a ki évek hosszu során át a Bosznay czégnél volt alkalmazásban, Bécsben, hová Debreczenből elköltözött, tegnap este föbe lötte magát. — N a g y István debreczeni keses-mester, tegnap este a Csicsogó-téren, lakása előtt, pisztolyal a fejébe lött. Súlyosan megsebesülve szállították be a közpórházba, hol ma d. e. hallgatók ki. Etleben maradásához az orvosok reményt fűznek.

* Az iparos-tanonczok, midőn kedden és pénteken este az iskolából kijönnek, oly rakoncátlanul viselik magukat az utcán, hogy ebben már mindenkinek volt alkalmja megbőránkolni, csak a tehetetlen rendőrség türi böcs nyugalommal kihágásaikat. Belekötnék ezek a vásót suhanczok fübe-fába, vagy pedig maguk közt rendeznek kisebb-nagyobb harcokat. Igy tegnap este is Dobó Károly iparos-tanoncz Balázs Ferencz iparos-tanonczot a nyílt utcán megkéselt. Miután a rendőrség képtelen arra, hogy az iskolából kijövő tanonczokat megfékezze, a kik pedig a közbiztonságot veszélyeztetik: ajánljuk e nagyreményű csemetéket a mester urak figyelmébe, kérvén őket, hogy kellő figyelmet gyakoroljanak felettük. Egy pár alapos nyaklevés meg fogja tenni a kívánt hatást s megértetni velük, hogy az iskola nem arra való, hogy utána utczai botnyakokat és kihágásokat rögtönözzenek.

* A Csokonai-kör választmánya a főiskola nyilvános olvasó termében tegnap délután öt órakor ülést tartott Géressi Kálmán önkölete alatt. A közgyűlést április hó 21-ére tűzték ki, melyről a polgármester átírásban értesítik. Kizattan áttértek az emlékeretek kerítésének kijavítása ügyére. Lengyel Imre előadó ismerteti az ügy máj stádiumát. A múlt választmányi ülés elhatározta, hogy a kerítés kijavítására 1000 forintot szavaz meg, de azon kijavításról, hogy az öszegnek csak egy része fordítatnak a kerítés és a kőalapzat teljes kijavítására, a másik része pedig, mint

fennmaradt összeg tők kamatoztatik, míg olyból egy egészen új eszhető. Az újjáalakítási ajánlatokat felsorolva, ajánlja Németh Gyula Horváth építészek köz-szerint az összes átalakításból 1000 frtra rugó mely kamatozásra elmaradna. A választmány egész ezer forintot fel-tására és más alapot fe-zedek múltán létesíté-kerítésre. Géressi Imre szöbe hozzak ezülrészeg mulatozók és ut-ladozó kerítés egészen-már fordultak a rendő-egy rendőr éjjel-nappali-kibédések. Ezt a kapu-Széli Farkas indítvány-bizalmas uton egybémint a polgármester m-Ferencz sürgette meg-őszabályok felterjesztés-igért. Ezzel az ülést az-kimerítettéven — bezár-

* Nagyheti debreczeni templomok-husvétli ünnepek alatt-hitszónoklatokat: Nagy-kor a nagytemplomban-lomban Németh Gyula-templomban Dicsőfi Józse-lomban Könyves Tóth R-után 3 órakor a nagy-Imre segédlelkész, a kis-gyántai lelkész, a Kossuth-Bakóczy Endre 4. éves-ban Paulay Viktor 4. éves-első napján délelőtt a n-ves Tóth Kálmán, a kiste-gyántai lelkész, a Kossuth-utczaiiban Dicsőfi Imre segédelelőtt az egyházi szón-év. ref. templomban urv-Délután 3 órakor a nagy-Albert főszkolai esküdt-lomban Doby László fős-utczaiiban Paulay Viktor-templomban Bakóczy End-Husvét második napján-lomban Doby László, a k-czy Endre, az új templon-az ipotályiban Paulay-nagytemplomban Bakócz-lomban Paulay Viktor, a-lomban Doby László, a-ban Csutoros Albert k-Anna-utczai római kat-csüörtökön délelőtt 9 ó-ralatt közös szent áldozás-reggel 9 órakor csónka-aztán a szent kereszt im-sóba tétel következik, me-beszéd zárja be. Délután-lozsmák; este 7 órakor s-szombaton reggel 6 órak-órákor tüszentes, a hu-dása, vizszentes. 6 órak-5 órakor énekes szolozs-utána feltámadási ünnepe-év. templomban nagypént-passio, utána egyházi be-ségédlelkész urvasorát os-rületi theologiai intézet jak-or ima. — Husvét első k-ör ünnepi beszédet tart M-isteni tisztelet után urv-akor Mohr Béla segédlelk-második napján d. e. 10-segédlelkész tart egy. besz-lelkész istentisztelet után-után 3 órakor ima.

* A debreczeni folyó hó 15-én hétfőn d. e. haza nagy tanács termében kapitány önkölete alatt tá-gyűlés. A gyűlés tárgjai-lentés és a tisztújítás.

* Értesítés. A ker-péntzárak f. évi április-nagytermében kitűzött kö-akadályok miatt nem a va-ben fog megírtatni miről-nel értesítetik Debreczen-A I g a z a t o s a g.

* Dalestély. A w-kepző egyesületének dalköz-hetfőn a »Bika« szálloda-n Károly zenekara közremű-körü dalestélyt rendez. M-emeleke. Hubertól. 2. »Hón-4. »Népdal egyvele. Zim-tréfas négyes, Rácz K. és-mellett, Szentirmaytól. 5. Góll-6l. Belepté-dij szemé-Kezdeté 8 $\frac{1}{2}$ órakor. Partó-szabadjegyeiket meg e dale-ják. Új partiók tágok jelen-péntzárán.

* Kakasra éhez-a piaczon Tar Erzsébet ne-tői kis leánytól egy ismer-ték kakast, hogy azt majd-áda, de hogy kinek, az-nyoma vesztet a furfangos-ellen a rendőrség nyomoz-

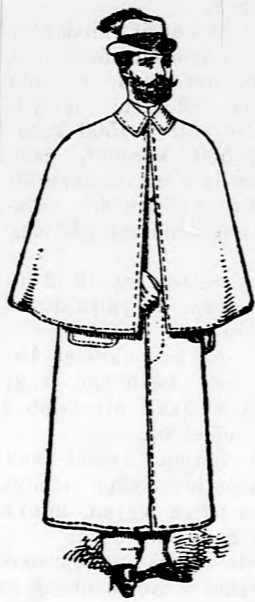
(446)

MI AZ A PURINAL?

**PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL**

a legjobb és legbiztosabb ruhatisztító szer, mely a ruhákban levő összes tisztátalan anyagokat biztonságosan eltünteti; miért is a legjobban ajánlható mindazoknak, kiknek eddig ruhái tisztán tartása jelentékeny költséget okozott, mivel a számtalan esetben lett kipróbálva, és jósa mindenki által elismeretett. A vásárlásnál, tekintve, hogy számtalan tisztító szer létezik, kérjük mindig cégünkkel ellátottat kérni, csakis ilyent elfogadni, mivel a ruhák tisztításánál csakis a Purinal nyújt biztos sikert. Kapható minden előkelőbb üzlet és gyógyszerárakban. Üvegei csak 25 kr.

Fűszétküldési raktár: Vojtek és Weiss Aradon. Gyógyáru üzlet. Kapható: Csanak József, Ganofszky Lajos, Gerehy Fülöp, Gaszner Károly, Rickl József, Szentkirályi Tivadár, Varga Lajos uraknál.

Vizmentes tiroli Loden Havelok 8 frt. ugyszintén vizmentes teveszörből 12 frt. Loden öltönyök minden színben kaphatók.

Neumann M.

budapest-bécsiczégnél Debreczen, főtér, a magy. kir. postával szemben. Vidéki megrendelések után vételmentes eszközletnek. Megnevelelő árak szivesen kicseréltetnek. (4)

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & Co
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenhol kapható.
Vásárlásnál: BUDA IS BLOCHMANN, Budapest és Bécs.

Eladó föld.

Az Apafája alatt

9 hold föld, tanya-épület és hízalóval ellátva,

eladó.

Ertekezhetni a tulajdonossal, köteles-u. 2762. sz. a.

Eladó

Geszteréd község határában (Téglás és Ujfehértó vasutállomásoktól egy órányira) 12.000. kéve első osztályu fedő nád. Ertekezhetni a község házával átellenben lakó tulajdonossal Geszteréden. (147.)

Ujdonság!

Női ruha szövet, diszek, mosó kelmék

és

napernyőkben.

Nagy választék

Női és gyermek kötényekben

Gyenes Lajos-nál

városház épület.

ELSŐ DEBRECZENI
PAPLAN-GYÁR
DEBRECZENBEN, Széchenyi-utca.

Paplanok, madráczok

mérték szerint gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Olesó árak. Pontos kiszolgalat. 103

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÖTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben) teljesen ujjonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

ügyvédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT, TANCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Hirdetések a „DEBRECZEN” című lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET, bor- és rum-vignetteket, falragaszokat, MINDENMÉ KÖRLEVELEKET és ÁRJEJYZÉKEKET.

Vidék megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Előfizetési árak
holyben, egy postán két
Egész évre 10 ft.
Félévre 5 ft.
Negyedévre 2 ft.
Egy hóra 1 ft.
Egyes szám 4 k.

A lap szellemi részét illető minden jog fenntartva. A szerkesztőség felelős a tartalomért.

Előfizetési hely: Fötér, K. Lajos könyvtár és a kiskönyvtárban (Fötér, alatti).

Fölhívás

A „Debreczen” lapjának második hóval kezdődött előfizetéseket kérjük a jövőben se ne hagyja el. Ha volt valaha arra, hogy Magyarországnak a politikai viszonyok miatt a fönttartassék: midőn egy kipróbált feladat vár. Progréséges fejtegetnünk, mokra sincs szűk reklám lapunk meleges multja.

A „DEBRECZEN”

Egy évre 20 ft.
Fél évre 10 ft.
Negyedévre 5 ft.
Egy hóra 2 ft.

Netaláni tévedés kérjük a vidéki t. fizetéseiket egyszerűen beszedjenek beküldött kiadó-hivatalának, D.

Tisztelettel

Három

Elő nap:
»Báró Bánffy»
sombaton pár nap utazott.

Második nap:

»Báró Bánffy»
ma látogatást tett nál, Agliardi pápai osztrák pénzügyminiszternek, osztrák miniszterelnök fogadta hosszabb mul.

Harmadik nap:

»Báró Bánffy»

A „DEBRECZEN”

DONEC GE

Murger

Fordította: M.

Már elbeszéltek, mily módon ismerkedt asszonyával. Egy regény összehozta őket s azt lánszor történi, hogy val egyesütek. De egyes összevadás után jöttek, hogy axonnal hogy kezeik, midőn ut szoritottak, nem akarják Csaknem tuduk nélkül lam erős szerelemmé. ták be mindketten szer.

Igen komoly e hogy az ördögbe jutott.

Oh egész egy Müsette, gen ügyetlen nem tettünk semmiféle.

Nos mi az?

rövid idő óta Marczel belprén a szobába.

Hát az, válasza mutatva, hogy itt ez egy igen kedves felfedezések vagyunk egymásba fejlődhetett ennyire.

Ohó, a onközle hiszem, veleked-tt Rudo játok, hogy szeretitek ez zátok is a vesztélyt.

Barátom, szölo hatjuk egymást.

És még sem te fejezte be Müsette.

Akkor gyermek